

عنوان: مطالعه تحولی و مقایسه نگرش به سالمندی در زنان و مردان بومی و غیر بومی ۷ تا ۸۰ سال ساکن شهر بندر عباس^۱

دکتر فاطمه شیبانی تدرجی، هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس^۲

این مقاله مستخرج از طرح پژوهشی می باشد(عنوان طرح: بررسی تحولی نگرش به سالمندی در افراد بومی و غیر بومی ۷ تا ۸۰ سال^۱
بندرعباس)
^۲ Fatemeh.sheibani@yahoo.com

مقدمه و بیان مساله

سالخوردگی جمعیت یک فرایند شناخته شده است که در آن باروری و «انتقال جمعیت شناختی» پیامد مرگ و میر، از سطوح بالا به سطوح پایین کاهش پیدا می کند. مهمترین عوامل مؤثر بر سالخورده شدن جمعیت، کاهش مرگ و میر، خصوصاً مرگ و میر نوزادان و کودکان و کاهش اساسی و مستمر باروری و به تبع آن کاهش رشد جمعیت است که باعث تغییرات اساسی در ساختار سنی جمعیت اکثر جوامع از جمله ایران شده است. (میرزایی ۱۳۸۶)

بر اساس جدول شماره ۱ در سال ۱۳۹۰، بیش از ۶ میلیون نفر از جمعیت کشور در رده سنی ۶۰ سال و بیشتر قرار دارند، که به لحاظ توزیع درصدی ۸.۲ درصد کل جمعیت را شامل می شود. بر اساس این جدول می توان روند افزایشی را در طول چهار دوره سرشماری مشاهده کرد. هر دوره تقریباً ۱ درصد به این جمعیت افزوده شده است

جدول ۱: تعداد جمعیت و نسبت درصد سالمندان ۶۰ سال و بالاتر

سال سرشماری	۱۳۹۰	۱۳۸۵	۱۳۷۵	۱۳۶۵
کل	۶۱۵۹۶۷۶	۵۱۲۱۰۴۳	۳۹۷۸۱۲۷	۲۶۸۶۳۵۰
نسبت	۸.۲	۷.۳	۶.۶	۵.۴

یکی از شاخص های مرتبط با تحلیل ساختار سنی، جمعیت شاخص سالمندی است. مقدار این شاخص در ایران برای سال های ۱۳۶۵، ۱۳۷۵، ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ به ترتیب برابر ۱۲، ۱۷، ۲۹ و ۳۵ درصد به دست آمده است.

همانطور که در جدول ۲ ملاحظه می شود این شاخص از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۰ روند صعودی پیدا کرده و شاهد افزایش محسوسی از ۱۲ درصد از سال ۱۳۶۵ به ۳۵ درصد در سال ۱۳۹۰ بوده ایم که عمدتاً به سبب کاهش سریع زاد و ولد و باروری در دو دهه اخیر است.

جدول ۳- شاخص سالمندی بر اساس سرشماری های ۹۰-۱۳۶۵

سال سرشماری	۱۳۶۵	۱۳۷۵	۱۳۸۵	۱۳۹۰
شاخص سالمندی	۱۲	۱۷	۲۹	۳۵